

המכון למורשת בן-גוריון

THE BEN-GURION
HERITAGE INSTITUTE

715 ■ 8/2004 ■ אלול התשס"ד

ב-ו' כסלו תשל"ד (דצמבר 1973) ונקבר בנגב, בקריה לחינוך ולמדע הקריה על-שמו: מדרשת בן-גוריון.

המכון פועל על פי התפישה כי לימוד העבר מאפשר הבנה טובה יותר של ההווה ופעולה בונה לקראת העתיד. תפישה זו מנחה את פעילותו במפגש עם קהלים מגוונים. תכניות המכון יוצאות מתוך עולמם של קהלים אלה ומקשרות אותם להיסטוריה הקרובה - ההיסטוריה הציונית ותולדות מדינת ישראל. המכון מבקש להעלות מחדש לסדר היום את החלוציות כשילוב בין ממלכתיות ומעורבות לעשייה, ולבדוק את המחויבות של הישראלים ושל היהודים לסולידריות ולמטרות משותפות. מידת הרלוונטיות של ערכים אלה, שהינחו את בוני המדינה, נבחנת לאור אירועים מן העבר הקרוב ומסדר היום הציבורי.

מיתחם צריף מגוריו של בן-גוריון מהווה נדבך מרכזי בעשייה חינוכית זו. בנוסף קיים במכון גם ארכיון שגרעיני הוא ארכיונו האישי של בן-גוריון, והוא מהווה תשתית לעבודת חוקרים ולפעילויות המכון. המכון שוכן במבנה שהוקם מתוך מחשבה כי בן-גוריון יתגורר בו, אבל הוא סרב לעזוב את קיבוץ שדה-בוקר ולכן לא גר בבית זה. החדר המרכזי במבנה תוכנן לשמש כספרייה. חדר זה שב בימים אלה לייעודו המקורי: מוקם בו מרכז מידע פדגוגי, שישרת מחנכים מן הארץ ומן העולם וכן את הקהל הרחב.

המכון למורשת בן-גוריון

תיאור הבול

דיוקנו של בן-גוריון (צילום: פריץ כהן, באדיבות לע"מ) ובניין המכון למורשת בן-גוריון נראים על רקע נוף של הנגב.

בשולב נראה הצריף של בן-גוריון (צילום: דן בהיר).

המכון למורשת בן-גוריון עוסק בפעילות חינוכית בתחומים הקשורים להקמת המדינה ולמאבק על עיצובה לאור ערכים מרכזיים שהינחו את דוד בן-גוריון במעשיו: מחויבות לעשייה, ציונות וממלכתיות. המכון הוקם מתוקף 'חוק דוד בן-גוריון' (תשל"ז/1976) "לזכרו ולפועלו של דוד בן-גוריון והנחלת מורשתו לדורות". מתוך כוונה לממש את חזונו של בן-גוריון להקים גוף מחקרי וחינוכי בנגב, פועל המכון במדרשת בן-גוריון, הסמוכה לקיבוץ שדה בוקר.

דוד בן-גוריון הנהיג את התנועה הציונית לכינונה של מדינה יהודית בארץ ישראל והיה ראש הממשלה הראשון שלה. בן-גוריון נולד ב-ו' בתשרי תרמ"ז (16 באוקטובר 1886) בעיירה פלונסק שבפולין, ועלה לארץ באלול תרס"ו (ספטמבר 1906) כדי להיות פועל חקלאי. בתוך זמן קצר קיבל על עצמו תפקידים פוליטיים של הובלה והנהגה. הוא עמד בראש הסתדרות העובדים בארץ ישראל ואחר כך בראש הנהלת הסוכנות היהודית - הגוף המבצע של התנועה הציונית. בתפקידו זה נשא חלק מרכזי בהכרעות חשובות כמו: הבלגה אל מול ההתקפות על היישוב היהודי בארץ ישראל; קבלת תכנית חלוקתה של ארץ ישראל לשתי מדינות; פעולה משותפת של ההגנה עם מחתרות האצ"ל והלח"י לאחר מלחמת העולם השנייה, וההכרזה על מדינת ישראל. עם הקמת המדינה נבחר לראש הממשלה ושר הביטחון הראשון. בשנת 1953 התפטר בן-גוריון מתפקידו והצטרף לקיבוץ שדה-בוקר שבנגב. במעשה זה היה סמל לחשיבות הנגב וסימן למעשה החלוצי הרצוי בעיניו. הוא חזר לממשלה כשר הביטחון בראשית 1955, ולאחר הבחירות שב גם לראשות הממשלה.

בהיותו בן 77 התפטר בן-גוריון מתפקידו. הוא המשיך להיות חבר כנסת ופוליטיקאי פעיל עד כשנתיים לפני מותו. בכל תפקידיו היה בן-גוריון מנהיג ושותף בעיצוב ובגיבוש סולם ערכיה החברתיים של מדינת ישראל. הכרעות שנטל וכיוונים שהיתווה - סולידריות חברתית, התיישבות, מחויבות לקליטת עלייה, מרכזיות נושא הביטחון - מלווים אותנו עד היום. דוד בן-גוריון הלך לעולמו

The Ben-Gurion Heritage Institute

The Ben-Gurion Heritage Institute offers a wide variety of educational activities dealing with the State of Israel, its birth, and its development in the spirit of Ben-Gurion's basic values: total commitment, Zionism and statehood. The institute owes its existence to the 'Ben-Gurion Law' - passed by the Knesset in 1976 - for "the commemoration of Ben-Gurion's work and perpetuation of his legacy in the coming generations." The Institute also strives to realize Ben-Gurion's vision of creating a research and educational center in the Negev - adjacent to Kibbutz Sede-Boker.

David Ben-Gurion, leader of the Zionist Movement and Israel's first prime minister, was born on September 16, 1886 in Plonsk, Poland. He immigrated (made *aliya*) to Eretz Israel in September 1906, with the intention of being a farm laborer. However he quickly became deeply involved in politics, reaching the position of head of the Histadrut (General Federation of Labor) and later chairman of the Jewish Agency - the spearhead of the World Zionist Movement. In this capacity he led the Zionist Movement in some of its crucial decisions: the application of restraint in the face of Arab attacks during the pre-state period; acceptance of the Partition Plan for dividing Palestine into two separate national states; cooperation between the Hagana (the major pre-state Jewish military organization) and the Etzel and Lehi (smaller pre-state Jewish underground movements) after World War II; and the announcement of the Jewish State's independence. When Israel officially became a sovereign state, Ben-Gurion assumed the dual role of prime minister and defense minister.

In 1953, he resigned from office and joined Kibbutz Sede-Boker in the Negev - an act that symbolized the importance of the Negev and Zionist pioneering. He returned to government as defense minister in early 1955 and later that year was elected prime minister. He resigned from office at the age of seventy-seven, but continued to serve actively as a Knesset Member and politician until the early 1970s. Throughout his career, Ben-Gurion was a key figure in formulating Israel's social values. His decisions and orientations - social solidarity, commitment to settlement, absorption of new immigrants, and the priority of defense issues - are as relevant today as they were in the first decades of the State. On December 1, 1973 Ben-Gurion passed away and was laid to rest in the Negev, at the education and science center that now bears his name - Midreshet Ben-Gurion.

The Ben-Gurion Heritage Institute operates according to the concept that studying the past provides a better understanding of the present and a constructive attitude toward the future. This concept underlies all of the Institute's programs. Activities are designed according to the needs and views of specific groups, linking participants to Zionism and Israeli history. The Institute

חותמת
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

endeavors to restore the pioneering spirit to the public agenda as the integration of statehood and personal involvement, and the commitment of Israelis and Jews to solidarity and common goals. The relevancy of the values that guided Israel's founding fathers is examined in the light of contemporary events.

Ben-Gurion's desert home at Kibbutz Sede-Boker and the Ben-Gurion Archives (that has expanded exponentially into an invaluable source of documentation for scholars) also serve as key elements in the Institute's educational programs. The Institute is housed in a building that was designed as Ben-Gurion private quarters, but the "Old Man" refused to leave the kibbutz. The central hall (originally planned as a library) is undergoing renovation and will soon become an information center for teachers and educators from Israel and abroad, and for the general public.

The Ben-Gurion Heritage Institute

Description of the Stamp

The stamp shows Ben-Gurion's portrait (Photo: Fritz Cohen, courtesy of the Government Press Office) and the Ben-Gurion Heritage Institute with Negev landscape in background.

Ben-Gurion's kibbutz home is shown on the tab (Photo: Dan Bahir).

Issue: August 2004

Designer: Zvika Roitman

Stamp Size: 30.8 mm x 30.8 mm

Plate no.: 581 (2 phosphor bars)

Sheet of 9 stamps

Tabs: 3

Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.

Method of printing: offset

השירות הבולאי - טל: 03-5123933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933
12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo